

PÁKAI ÖVEGES JÓZSEF ÓVODA-BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAM

MINI BÖLCSŐDE

2018.

Készítette: Magai- Király Eszter

Minibölcsőde létrehozása érdekében felkészítő szakmai tanácsadás Nován EFOP-1.5.3.-16-2017-00069 projekt keretében

Tartalomjegyzék

1.Bevezetés	4
2.Az intézmény adatai.....	5
3.Mini bölcsőde bemutatása.....	5
4.Mini bölcsőde pedagógiai hitvallása.....	6
5.A bölcsődei nevelés – gondozás célja.....	6
6.A bölcsődei nevelés – gondozás feladata.....	7
6.2.Az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása	7
6.4.A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	7
6.5.Az esélyegyenlőség biztosítása, az inkluzív nevelés megvalósítása.....	7
7.Bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei	8
7.1.A család rendszerszemléletű megközelítése	8
7.2.A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása.....	9
7.3.A családi nevelés elsődleges tisztelete.....	9
7.4.A kisgyermeki személyiség tisztelete	9
7.5.A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.....	9
7.6.A biztonság és stabilitás megteremtése.....	10
7.7.Fokozatosság megvalósítása	10
7.8.Egyéni bánásmód érvényesítése.....	10
7.9.Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	11
7.10.A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása	11
8.A mini bölcsődei ellátás igénybevételének módja	11
9.A bölcsődei élet megszervezése.....	12
9.1.A bölcsődei nevelés – gondozás személyi feltételei	12
9.2.A bölcsődei nevelés – gondozás tárgyi feltételei	13
9.2.1.A mini bölcsőde helyiségei:.....	14
9.2.2.A mini bölcsőde egyéb helyiségei:	15
9.3.A csoportszervezés.....	16
9.4.Saját kisgyermeknevelő rendszer.....	16
9.5.Napirend.....	16
9.6.Heti rend.....	17
10.Bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	18
10.1.1.Pelenkázás, bili, vécé használata.....	18
10.1.2.Testápolás.....	19
10.1.3.Étkeztetés	20
10.1.4.Pihenés, alvás biztosítása	20

10.1.5. Levegőzés.....	20
10.2. Játék, játékos tanulás.....	21
10.3. Mozgás, játékos torna	21
10.4. Mondókázás, énekelés	22
10.5. Verselés, mesélés	23
10.6. Alkotótevékenység.....	24
10.7. Egyéb tevékenységek.....	24
11. Mini bölcsőde kapcsolatai.....	25
11.1. Kapcsolattartás a szülőkkel	25
11.2. Kapcsolat az óvodával	26
11.3. Kapcsolat a Napsugár Család-és Gyermekjóléti Központ és Szolgálattal	27
11.4. Kapcsolat az egészségügyi intézményekkel	27
11.5. Kapcsolat szakmai szervezetekkel, civil szervezetekkel	28
11.6. Kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal	28
12. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái	28
13. A Szakmai Program működésének, bevalásának ellenőrzési rendszere	28
14. Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében.....	29
15. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	29
15.1. A gyermek joga, hogy:.....	30
15.2. A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy:	30
15.3. A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy:	30
15.4. Akisgyermeknevelő joga, hogy:	30
15.5. A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:	31
16. A Mini bölcsőde szakmai dokumentumai.....	31
17. Bölcsőde Szakmai Programjáról és szolgáltatásokról szóló tájékoztatás helyi módja	33
18. Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék.....	33
19. Melléklet	34

1. Bevezetés

A Pákai Öveges József Óvodát Fenntartó Intézményi Társulási Tanács elkötelezett a gyermekek napközbeni ellátásának biztosításában, a családi nevelést kiegészítve. A három évnél fiatalabb gyermekek nappali felügyeletét, szakszerű nevelését-gondozását mini bölcsőde keretében kívánja megvalósítani. A mini bölcsőde feladatainak ellátásáról, a kötelező helyi köznevelési feladatokkal közös intézményfenntartás keretében, társulási szinten gondoskodik.

A mini bölcsőde valamennyi dolgozója a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai értékeinek elkötelezettje és tisztelője.

A mini bölcsőde saját nevelési-gondozási Szakmai Program szerint végzi tevékenységét, amely összhangban áll, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával.

A Szakmai Program a mini bölcsőde első számú szakmai okmánya, melyet minden kisgyermeknevelő alkalmaz a napi nevelő-gondozó munkájában.

A Szakmai Program elkészítésekor az alábbi jogszabályi előírásoknak tesz eleget:

- az ENSZ egyezmény a gyermek jogairól,
- 1991. évi LXIV. törvény: a gyermekek jogairól
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI törvény: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- Módszertani levél a bölcsődei gondozás-nevelés minimum-feltételeiről és a szakmai munka részletes szempontjairól
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

- 369/2013(X. 24.) kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

Program hittel és tudatosan törekszik az esélyteremtésre, a negatív hatások mérséklésére, a pozitív hatások felerősítésére, a hátrányok csökkentésére, valamint biztosítja, hogy a gondozott-nevelt gyermekek a mindennapjaikat szeretetteljes, nyugodt légkörben éljék.

2. Az intézmény adatai

Fenntartó neve és címe: Pákai Öveges József Óvodát Fenntartó Intézményi Társulás
8956 Páka, Petőfi u. 1.

Intézmény neve és címe: Pákai Öveges József Óvoda-Bölcsőde
8956 Páka, Ifjúság u. 11.

Az intézmény telefonszáma: 92/579-004

30/86494899

Honlap: paka.nova.csomi.ovoda.org

E-mail: csovoda10@freemail.hu

3. Mini bölcsőde bemutatása

Az Intézmény Novai Telephelye 2011. szeptemberétől egységes óvoda-bölcsődei csoportnak adott otthont, 2018. szeptember 1-től, a 6/2016. (III. 24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosítása alapján átalakul mini bölcsődei szolgáltatássá. A helyi önkormányzat már akkor meglátta a lehetőséget, amellyel a munkába visszatérő édesanyák helyzetén kívánt javítani, hiszen így a szülőknek lehetőségük volt már a gyermek kétéves korában szakszerű, intézményes ellátást választani. A hagyományos anyai-női szerepek megváltoztak, a családok szűkös anyagi keretei miatt fontos a munkavállalás mindkét szülőt tekintve-, a gyermekek napközbeni ellátása iránti igény megnövekedett, a gyermek ellátása a családban nem megoldott. A már kialakult szokások, a településen kínálkozó munkalehetőségek továbbra is indokolják a gyermekek nappali felügyeletének megoldását.

4. Mini bölcsőde pedagógiai hitvallása

„A gyermek fejlődése szempontjából döntő fontosságú, hogy érezze, nemcsak szeretik, hanem olyanok szeretik, amilyen.” (Hermann Alice)

Küldetése:

- A szülők által az intézményre bízott gyermekeknek pozitív érzelmekkel teli, elfogadó közösségben biztosítani a harmonikus személyiségfejlődést, tudatosan és tervszerűen alakítani azokat a testi, értelmi és szociális képességeket a szülőkkel együttműködve, amelyek elősegítik az óvodai életbe való beilleszkedést.
- Biztonságérzetet nyújtó, érzelem - gazdag környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megízlelheti az önfelelt aktív játék örömét, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre, gazdagodhat élmény és fantázia világa és kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége. Törekszik arra, hogy a gondjaira bízott gyermekekből, a körül ölelő világra nyitott, érdeklődő, fogékony, önállóan gondolkodni tudó emberek váljanak.

5. A bölcsődei nevelés – gondozás célja

Mini bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást- és az alapellátáson túl, családi nevelést támogató szolgáltatásokat nyújt a gyermekek, családok számára.

Célkitűzés

1. A kisgyermek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlődésének elősegítése. A bölcsődés korú gyermekek egymásra épülő nevelése-gondozása. Harmonikus testi-lelki-szellemi fejlődésének segítése és biztosítása az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Családias, derűs légkörben, fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával biztosítsa a gyerekek fejlődéséhez szükséges sokféle, változatos tevékenységet, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességét.
2. Az esélyteremtés, a negatív hatások mérséklése, a pozitív hatások felerősítése, a hátrányok csökkentése, a kora gyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő preventív tevékenység folytatása.

6. A bölcsődei nevelés – gondozás feladata

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a gyermek testi-lelki és szellemi szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése

6.1 A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

- a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat kialakítása
- szakmai ismeretekre, tapasztalatokra alapozott ismeretek, módszerek közvetítése a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatban

6.2. Az egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása

- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése,
- a primer szükségletek, egyéni igények kielégítése
- az egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítése.

6.3. Érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése,
- a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségei feldolgozásában,
- a kisgyermeknevelő és a gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- megteremteni a lehetőségét a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére.

6.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása, az önálló aktivitás és kreativitás támogatása, ismeretnyújtás,
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,

6.5. Az esélyegyenlőség biztosítása, az inkluzív nevelés megvalósítása

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése,

- a csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az egyenlő esélyekhez jutás, a beilleszkedés segítése, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.

7. Bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei

A szakszerű nevelést – gondozást az alábbi alapelvek érvényesítésével valósítja meg, melyet minden kisgyermeknevelő magának érez és legjobb tudása szerint neveli-gondozza a rábízott kisgyermeket.

1. **A család rendszerszemléletű megközelítése**
2. **A kora gyermekkori intervenciók szemlélet befogadása**
3. **A családi nevelés elsődleges tisztelete**
4. **A kisgyermeki személyiség tisztelete**
5. **A kisgyermeknevelő meghatározó személyisége**
6. **A biztonság és stabilitás megteremtése**
7. **A fokozatosság megvalósítása**
8. **Egyéni bánásmód érvényesítése**
9. **Gondozási helyzetek kiemelt jelentőséget**
10. **A gyermeki kompetenciakészítés támogatása**

7.1.A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait megismerve, tiszteletben tartva, azt erősítve vesz rész a gyermekek napközbeni gondozásában. Szükség esetén lehetőségeihez mérten törekszik a hiányosságok korrigálására.

Feladat:

A családok minél sokoldalúbb megismerése után az erősségek hangsúlyozása, lehetőség szerint, a gyengeségek leküzdésében segítség nyújtás.

7.2.A kora gyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A kora gyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas szintén a kora gyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő, fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

Feladat:

A kisgyermeknevelőnek a mini bölcsődei ellátást igénybe vevő gyermekekről vezetendő dokumentációkban lehetősége van a gyermekek fejlődését nyomon követni, amennyiben problémát észlel, lehetősége van szakemberek segítségét kérni, jól működő szakmai kapcsolatokkal rendelkezik a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival, akikhez szükség esetén irányítja a szülőket, gyermekeket.

7.3.A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

Feladat:

A családi nevelés megismerése. Lehetővé teszi a szülők számára, hogy megismerjék és bekapcsolódjanak az óvoda – mini bölcsőde életébe. A mini bölcsődébe kerülő gyermek családjánál családlátogatást tesz a kisgyermeknevelő, ahol megismerheti a család nevelési elveit, szokásaiba betekintést nyerhet, kötetlen beszélgetés, találkozás alkalmával megismerkedik a kisgyermekkel.

7.4.A kisgyermeki személyiség tisztelete

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye és ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

Feladat:

A gyermek bölcsődei nevelése és gondozása alatti szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének segítése.

7.5.A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok

színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

Feladat:

A kisgyermeknevelő szakmai tudásának folyamatos gyarapítása, önképzéssel, törvényben meghatározott rendszerességgel, továbbképzéseken történő részvétel biztosításával.

7.6.A biztonság és stabilitás megteremtése

A gyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot, a napirend folyamatosságából, az egyes mozdulatok egymásra épüléséből adódó ismétlődések stabilitást, kiszámíthatóságot jelentenek a gyermeknek. Az új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatás segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását.

7.7.Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Feladat:

Saját kisgyermeknevelői rendszer, fokozatos beszoktatás biztosítása. Az intézményben jól bevált gyakorlata van az anyás beszoktatásnak, gyermek igényétől, fejlettségi szintjétől függően ez az időszak körülbelül egy két hetes időszakot ölel fel. Biztosítja az anyáról történő fokozatos leválás lehetőségét, a kisgyermek napról napra hosszabb időt tölt el a bölcsődei csoportban, ahol előbb vagy utóbb, gyermektől függően növekszik az anyától távol töltött idő is. Második héten körülbelül elkezdődik a délutáni pihenésnek is a rávezető folyamata, először csak az ágyak felkínálásával, majd a csendes pihenő kipróbálásával, mikor a szülő még a közelben tartózkodhat szükség esetére, majd a hét vége felé pedig eljutunk egészen az uzsonna helyben történő elfogyasztásáig.

Ez a folyamat egy nagyon nehéz periódus mind a gyermek, mind pedig az édesanyák szempontjából. Törekedni kell arra, hogy jól felkészült kisgyermeknevelő, bölcsődei dajkák minden esetben nagy türelemmel, szeretettel, toleranciával közeledjenek a gyermek felé, ezzel megkönnyítendő a szülőről történő leválást.

7.8.Egyéni bánásmód érvényesítése

A gyermek kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása, az egyes élethelyzetekben, pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. Cél a gyermek egyéni kompetenciájának fejlesztése.

Feladat:

A bölcsődei nevelésben kezelni kell a naptári kor és a funkcionális kor közötti lényegbeli különbséget. Az egyes gyermekek sajátos egyéni igényeit figyelembe kell venni, ugyanakkor az egészséges és a problémás fejlődésmenetek közötti különbséget a kisgyermeknevelőnek fel kell ismernie.

7.9.Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetősége azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

7.10.A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A gyermeki próbálkozások elismerő, támogató segítése, a gyermek felé irányuló figyelem és elfogadó szeretet fokozzák az aktivitást.

Feladat:

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozások bátorítása, az egyéni kompetenciának megfelelő döntési lehetőség biztosítása, az egyes élethelyzetek átláthatóvá, befogadhatóvá tétele. Azáltal, hogy jól felszerelt, megfelelő játékokkal berendezett csoportban foglalkoztatja a gyermekeket, számtalan lehetőséget kínál az egyéni felfedezéseknek, próbálkozásoknak, amit pozitív megerősítés alkalmazásával erősít. Biztosítja a gyermekek méretének, fejlődési fokának megfelelő berendezési tárgyakat, amik segítségével önállóságuk bontakoztatására is sarkallja őket.

8. A mini bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő – 20 hetestől - 3 éves korú – gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. évi XXXI. törvény {továbbiakban: gyermekvédelmi törvény} 42. § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31.-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A mini bölcsőde végezheti a sajátos nevelési igényű gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is a gyermek 6 éves koráig.

A mini bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, gyermekhotel működtetésével, játszócsoport működtetésével, házi

gyermekfelügyelet és gondozás biztosításával, játék- és eszközkölcsonzással, gyermekétkeztetéssel is segítheti a családokat, amennyiben erre igény jelentkezik, és megfelelő személyi háttér rendelkezésre áll.

A gyermekvédelmi törvény 42/A. § rendelkezési szerint előnyben kell részesíteni a felvételi eljárás során azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás, illetve akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő (törvényes képviselő) kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a védőnő,
- a házi gyermekorvos,
- a szociális-és családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

A gyermek mini bölcsődei felvétele alkalmával az intézmény és a szülő (törvényes képviselő) írásos megállapodást köt a gyermek bölcsődei ellátásáról.

A mini bölcsődei felvétel egész évben folyamatos.

Amennyiben üres férőhelyek vannak, a felvétel az év minden időszakában lehetséges.

A felvételre jelentkezők előjegyzésbe kerülnek. A felvételtől, illetve az elutasításról 30 napon belül értesítést kapnak a szülők.

A mini bölcsődébe felvehető az a gyermek, akiről a szülei munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük, szociális helyzetük miatt nem tudnak napközbeni ellátásukról gondoskodni.

A Gyvt. 94. § (5) bekezdése alapján a települési önkormányzat által fenntartott mini bölcsőde ellátási területe a település lakosságára terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében tartják fenn, vagy ha az önkormányzat az ellátást szerződésben vállalta más önkormányzat lakosságára kiterjedően is.

9. A bölcsődei élet megszervezése

9.1.A bölcsődei nevelés – gondozás személyi feltételei

A mini bölcsődében egymás iránt tiszteletet tanúsító, elfogadó, egymás munkáját megbecsülő felnőttek dolgoznak, akiknek személyisége meghatározó a gyermekek számára.

A fő gondozási-nevelési feladatokat egy fő kisgyermeknevelő és egy fő bölcsődei dajka és szükség esetén egy fő helyettesítő végzi.

A mini bölcsődében a gyermekek gondozása-nevelése abban a szellemben terveződik meg, mintha az idelátogató gyerekek is a családnk részei lennének abban az időben, amikor az intézményben vannak. A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka egymást segítve végzi el feladatait. A mini bölcsődénkbe járó kisgyermek nevelését-gondozását kisgyermeknevelő végzi, a bölcsődei élet egész időtartama alatt. Kisgyermeknevelő munkáját hivatásnak tekintik. A kisgyermeknevelő nevelő-gondozó munkáját a Szakmai Program alapján végzi, személyiségén keresztül valósul meg a program cél- és feladatrendszere. A legújabb szakmai módszerek szerint dolgozik, ezáltal fejleszti a gyermekek kreativitását, alkotókészségét. A természethez közelítve spontán ismereteket nyújt. A kisgyermeknevelő lényeges személyiségjegye a nyitottság, beleélés készség, érdeklődés a környezet iránt, elfogadó, segítő, támogató attitűd. A kisgyermeknevelő mintát jelent a gyermekek számára. Szakmai nevelési program feltétele a kisgyermeknevelő rendszeres belső és külső továbbképzése, önképzése.

A mini bölcsőde rendjét, tisztaságát, balesetmentes környezetét, zavartalan működését a bölcsődei dajka biztosítja.

A kisgyerekekkel kapcsolatban vannak, ezért felnőtt modellként befolyásolják a nevelési légkört, a gondozás folyamatát.

A sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésének megfelelő, a korai gondozás keretében a speciálisan képzett külső szakemberek biztosítása.

- A szakmai fejlődés segítői lehetnek a bölcsődei szaktanácsadók és szakértők.

A dolgozók szakmai kompetenciájuk erősítése céljából szakmai műhelyeken, szakmai tanfolyamokon, minősített továbbképzési programokon vesznek részt. Helyben megbeszéléseket, munkaértekezleteket tartanak, előadásokat, belső hospitálásokat szerveznek különböző nevelési témákban.

9.2.A bölcsődei nevelés – gondozás tárgyi feltételei

A mini bölcsődébe járó gyermekek napjuk nagy részét intézményben töltik, éppen ezért cél, hogy a nevelési-gondozási feladatok maximális ellátása és megvalósítása érdekében biztosítsa a szükséges tárgyi feltételeket.

A működés helye az erre a célra használt óvoda épület mini bölcsődei célokra megfelelően átalakított része. A szolgáltatás nyújtására használt helyiségek: közös előtér, akadálymentes mosdó/ illemhely (a szülők számára), gyermeköltöző (átadó helyiség), gyermekfürdőszoba, és a foglalkoztató csoportszoba.

Az épület, valamint a gyermekek által használt helyiségek szárazak, világosak, jól szellőztethetőek, jól fűthetőek.

A Szakmai Program megvalósításának alapfeltétele a biztonságos, barátságos, esztétikus, gyermekközpontú és családcentrikus bölcsődei környezet és tárgyi eszközrendszer. A bölcsőde külső képe, udvara, terasza és belső helyiségei a „Jó itt lenni” érzését biztosítják.

9.2.1. A mini bölcsőde helyiségei:

Az épületben az eddig egységes óvoda-bölcsődei csoportként használt helyiségek szolgálnak a mini bölcsőde helyiségeiként. A jelenlegi kialakítás megfelel a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Csoportszoba: A csoportszoba természetes megvilágítású, falai meleg színűek. A hasznos alapterülete vonatkozásában érvényesül a minimum 3 m² /gyermek alapterület jogszabályi előírás. A csoportszobát gyermekek változó méretének megfelelő, szép bútorokkal és eszközökkel rendezték be. A szoba burkolata mosható, fertőtleníthető, meleg padló. A csoportszobában a játékokat és a gyermeki tevékenységek eszközeit a gyerekek számára elérhető magasságban kell elhelyezni. A csoportszobában elkülönülésre alkalmas kuckót, pihenősarkot alakítanak ki arra az esetre, ha egy-egy gyermek elfárad a játékban, vagy csendre, egyedüllétre vágyik, esetleg a közérzete nem jó és ezért szeretne lepihenni. Biztosítottak a kisméretű asztalok, minden gyermek számára szék, játékok tárolására használt polcok, illetve a gyermekek fektető ágyai.

A gyermek teljes alakját mutató tükör segíti a testkép kialakulását.

Gyermeköltöző: Az öltözőhelyiségben elegendő hely biztosított minden gyermek ruhájának és cipőjének elhelyezésére, a gyermekek váltó ruhájának és váltó cipőjének megfelelő tárolása megoldott. Gyermeköltözőt az 1-3 éves korú gyermekek öltöztetési igényeinek megfelelően került kialakításra. Itt került elhelyezésre a pelenkázó asztal is.

Gyermek fürdőszoba: Fürdőszobában a kisgyermek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyakat és eszközöket a gyermek méretéhez és fejlettségéhez igazítva helyezték el. Minden gyermeknek van saját fésűje, törülközője és fogmosó pohara, amelyek jellel ellátottak. A gyermekfürdőszobában két keverőcsappal ellátott mosdó, három gyermek WC, egy flexibilis zuhanyfejjel rendelkező zuhanytálca szolgálja a gyermekek igényeit.

9.2.2. A mini bölcsőde egyéb helyiségei:

Vezetői iroda, kisgyermeknevelői szoba, takarítószer raktár, játékraktár, mosó és vasaló helyiség, az óvodai részleggel közösen használt helyiségek.

Játzókert úgy került kialakításra, hogy az a gyermekek számára biztonságos legyen, és maximálisan kielégítse a nagy-mozgásos tevékenységeket. Burkolt és fűvesített felületeket, homokozót és gyermekek életkorának megfelelő játékokat helyeztek el. A növényzet árnyékos és napos lehetőséget is ad a gyermekek számára.

A játzókertet megfelelő kerítéssel, a gyermekek számára elérhetetlen magasságban zárható kapuval védjük. A játzókertben minden évszakban biztosított a szabadban való játék, a mozgáshoz megfelelő mennyiségű és minőségű a játékkészletet, a rögzített és mobil játékokat (mászóakák, labdák, motorok, autók, stb.), szabványnak megfelelő homokozót, frissítő párapaput alakítottak ki. A játzókertet a gyermekek játékának és sokoldalú mozgásigényének, a balesetveszély megelőzésének megfelelően folyamatosan karbantartják és fejlesztik.

Biztosított a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésének és gondozásának megfelelő speciális tárgyi környezet, ezek bővítésére folyamatosan törekednek.

A program működőképességének megtartásához a folyamatos eszközpótlást, fejlesztést, korszerűsítést elengedhetetlennek tartják.

Tárgyi felszereltséget bölcsőde költségvetésén túlmenően pályázati összegekből, valamint a szülők, alapítványok, vállalatok, vállalkozók segítő adományaival egészítik ki.

Az intézmény tárgyi feltételeinek biztosításába bevonják a Szülői Közösséget is.

9.3.A csoportszervezés

A Pákai Öveges József Óvoda és Mini Bölcsőde többcélú intézmény keretein belül működő mini bölcsődei csoport a Novai Telephelyen került kialakításra, a 2018. augusztus 31-ig működő egységes óvoda-bölcsődei csoport „utódként”. A csoportba felvehető gyermeklétszám a jogszabályi előírásoknak megfelelően hét fő, ami egy további gyermek felvételével túlléphető abban az esetben, ha minden gyermek betölti a második életévét.

9.4.Saját kisgyermeknevelő rendszer

A kisgyermek gondozását, nevelését a „saját” kisgyermeknevelő állandóságával kívánják garantálni. A gyermekek az intézmény és a bölcsőde nyitvatartási ideje alatt szakképzett kisgyermeknevelő és bölcsődei dajka felügyeletére vannak bízva. A kisgyermeknevelő személyi állandósága garantálja a gyermekeknek az állandóságot, biztonságot.

A kisgyermeknevelő a nevelés-gondozás mellett figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, vezeti a róla készült feljegyzéseket. Ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre. Számon tartják a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

9.5.Napirend

Az életkornak megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett, folyamatos napirend kialakítását nagyon fontos kérdésnek tekintik. Arra törekednek, hogy a családi és a bölcsődei napirend összhangban legyen, harmonikusan kiegészítse egymást. A napirendet a kisgyermeknevelő a gondozási egységben, a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni igényeinek figyelembevételével tervezi és valósítja meg az alábbi ütemezésben:

- őszi - téli
- tavaszi - nyári

A jól szervezett, rugalmas napirend segíti a gyermekek igényeinek, egyéni szükségleteinek kielégítését, a csoport nyugalma. A nyugodt gondozás feltételeit a gondozási sorrend biztosítja. A gyermekeket tájékoztatják a várható eseményekről, így erősítik a gyermekek biztonságérzetét. A tevékenységek között kiemelt jelentőséget tulajdonítanak a játéknak, erre fordítják a legtöbb időt. Elegendő időt biztosítanak a gyerekeknek az alapos tisztálkodásra, a nyugodt étkezésre, pihenésre,

az öltözködésre. Ezzel eléri, hogy a gyerekek ápoltak, gondozottak, kiegyensúlyozottak és önállóak legyenek. Elegendő időt biztosítanak arra, hogy a gyermekek minden tevékenységüket befejezhessék. A gyerekek rendszeres időben étkeznek, pihennek. A szabad levegőn való tartózkodás időjárástól függő, tavasszal és nyáron átlagosan 3 órát, ősszel 1-2 órát, télen átlagosan 0.5-1 óra – 5fok felett. A nyári időszak napirendje is tartalmaz. Megteremtik a feltételeket arra, hogy az évszak örömeit a gyerekek a szabadban élvezhessék, a napirend mozzanatait itt végezhessek.

A napirend függ:

- a gyermekcsoport életkori összetételétől,
- a gyermekek szükségleteitől,
- az évszaktól,
- az időjárástól,
- az építészeti adottságoktól.

A napirend megvalósításának feltétele a jó munkaszervezés, a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka összehangolt munkája. A csoportok napirendjét egyeztetik, összehangolják, szükség esetén módosítják, rugalmasan alkalmazzák, érvényesítik a folyamatosságot.

Napirend biztosítéka a nyugalomnak és a kiegyensúlyozott csoport, illetve bölcsődei életnek. A mini bölcsődei csoport napirendjét, a gondozási sorrendjét elhelyezik a csoportszobában, öltözőben egyaránt.

Napirend a következő:

06.30-tól-08.00-ig: Folyamatos érkezés, szabad játék a csoportszobában, fürdőszoba használat
08.00- től-08.30-ig: Reggeli
08.30-tól-10.00-ig: Foglalkozások az évszakokhoz, ünnepekhez, aktualitásokhoz kapcsolódóan valamint a heti rend szerint, játékezdeményezés.
10.00-tól-10.20-ig: Tízórai elfogyasztása
10.20-tól- 11.20-ig: Levegőzés az udvaron, teraszon az időjárás függvényében
11.20-tól- 11.45-ig: Folyamatos bejövetel az udvarról, fürdőszoba használat
11.45-től -12.15-ig: Ebéd, mosakodás
12.15-től -14.45-ig: Csendes pihenő
14.45-től -15.30-ig: Folyamatos ébredés, fürdőszoba használat, uzsonnáztatás
15.30-tól-16.30-ig: Szabad játék a szobában vagy a szabad levegőn, folyamatos hazaadás

9.6.Heti rend

A gyermekek mini bölcsődei életének szerves része a heti rendszerességgel felkínált tevékenységek beillesztése a napirendbe. A hetirend kialakításában is a folyamatosság és a rendszeresség az elsődleges. Domináló szempont a rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás. Az élmények feldolgozása komplex formában történik, a mesélés, verselés, mondókázás, éneklés, mozgás, alkotó tevékenység, tanulás folyamata beépül a hetente tervezett tevékenységekbe.

Ezeket a tevékenységeket úgy kell a játék közben felkínálni a gyermekeknek, hogy az motiváló legyen számukra, tapasztalatszerzési lehetőségekre épülő, tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző legyen.

10. Bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

10.1. Gondozás

A gyermekek gondozása közben elsődleges feladat a fizikai szükségletek kielégítése. Ezen felül azonban rengeteg bensőséges, szeretetteljes mozzanattal egészülhet ki. A gyermek és kisgyermeknevelő közötti kapcsolatban jól érzi magát, és örömet jelent a kisgyermek számára. A szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzák.

Fontos az elegendő idő biztosítása, az önálló próbálkozások segítése, amivel a kívánt szokásrendszer alapjai megszilárdíthatók.

A gondozás alkalmi, (mint a tisztába tevés, pihenés, étkezés, WC használat, tisztálkodás...) és a játék egyformán fontos elemei a bölcsődei életnek.

A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka legfontosabb feladata, hogy a bölcsődébe kerülő gyermekkel szeretetteljes, bensőséges kapcsolatot alakítson ki, fejlődését kövesse, figyelembe véve az egyéni különbségeket, sajátosságokat, igényeket, életkori adottságokat.

Gondozási műveletek:

10.1.1. Pelenkázás, bili, vécé használata

A pelenkás gyermekek egyszer használatos saját pelenkát használnak. A pelenkát naponta többször kicserélik. Reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után pedig minden pelenkás gyermeket tisztába tesznek. A székletes gyermek pelenkáját azonnal kicserélik. Az önállóan, stabilan álló gyermeket állva pelenkázzák (a nevelő kisszéken ül). A gyermek maga húzza le a nadrágját, önállósodását elősegítve. Akinél megkezdik a pelenkáról való leszoktatást, ott a kisgyermeket minden

cserekor ösztönzik a WC használatra, kipróbálásra. Az állva pelenkázás előnyei: könnyebb a kapcsolattartás, a szemkontaktus, a gyermek látja, mi történik, nagyobb biztonságban érzi magát, együttműködik, aktívan részt vesz a gondozásban. Ha szükséges, dobogót teszünk a vécé elé. A gyermekek testalkata miatt kislányok esetében mindig a kisgyermeknevelő végzi a törlést. A fiúknak ajánlják a vécépapír használatát. A székletes gyermek törlése mindig a kisgyermeknevelő, vagy a bölcsődei dajka feladata. Törlőkendők helyett a lemosást részesítik előnyben, abban az esetben, ha a gyermek tisztaság és komfort igénye ezt indokolja. A szobatisztaság fontos állomás a gyermek szociális fejlődésében. Kialakulását nem lehet sürgetni, tiszteletben tartják az egyéni érési tempót. Idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján előbb–utóbb minden gyermek szobatiszta lesz.

10.1.2. Testápolás

Környezetünk és testünk tisztasága nemcsak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek elleni küzdelemben is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermekkorban elkezdik. Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért rendszeresen kezet mosnak. Mindig kezet mosnak a pelenkacsere, a vécéhasználat után. A bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. Fontos feladat a helyes technikával végzett kézmosás tanítása. Arcot akkor mosnak, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony szappant alkalmaznak. A kézmosást és a törülközést személyes példaadással segítik. A tükör előtt fésülködés nemcsak a mozdulatok gyakorlása, de a testséma kialakulása, a saját test megismerése szempontjából is fontos. Ezért nagy tükröket használnak. Tanítják a helyes orrfújást, a zsebkeendő higiénikus használatát.

Kiemelten fontosnak tartják a fogak ápolását, a helyes szájöblítés és fogmosási technika elsajátítását a gyermekekkel. Cél az egészséges fogfejlődés biztosítása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének egész életre szóló kialakítása. A helyes rágás érdekében rendszeresen adnak zöldségfélét, gyümölcsöt, (szülői adományokból, gyümölcsnap hetente 1x). Fontosnak tartják a gyermekek rendszeres fogászati ellenőrzését.

Fogszakorvosokkal konzultálnak a gyermekek egészséges fogazata érdekében. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően, az ebéd utáni gondozás idején kerül sor szájöblögetésre, fogmosásra, saját, jellel megjelölt eszközökkel. A zárt fogsorú gyermekek fogkefét, fogkrémet használnak. Szükség esetén a kisgyermeknevelő megmutatja az öblögetést, a mozdulatokat. Jól segíti a helyes mozdulatok begyakorlását a mosdó fölötti tükör.

Fontos, hogy a gyermek ruházata tiszta, ízléses, kényelmes és praktikus, lábbelijük egészséges legyen, tartsa a bokát. A ruházat tegye lehetővé az önálló, szabad mozgást, játékot. Elegendő időt biztosítanak a gyermek számára az önálló öltözésre, vetkőzésre. Figyelemmel kísérik tevékenységét, így elkerülhető, hogy a ruhát, a cipőt rosszul vegye fel, és elmenjen a kedve tőle. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet is fejlesztik. A testápolással kapcsolatos szokásalakítást következetesen végzik. Cél, hogy a gyermekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a tisztálkodás, a fésülködés, a fogápolás, a rendezett öltözék.

10.1.3. Étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladat a gyermekek táplálása, az önálló, tiszta étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. Cél, hogy örömmel, jó étvágyal fogyasszák el az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint (ölben vagy asztalnál ülve), gondozási sorrendben étkeznek.

Mindig tekintetbe veszik az egyéni tempót, a szükségleteket. Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel-e a gyermekek ízlésének. A gyermekek játékhelyzetből érkeznek asztalhoz, saját helyükre ülnek. Minimálisra csökkentve a számukra fárasztó várakozási időt. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít, tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyerekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési, táplálkozási szokások (pl. alapos rágás, gyümölcs, zöldség fogyasztása) kialakítására nagy hangsúlyt helyeznek. Az új ízekeket, ételeket fokozatosan vezetnek be. A gyermekeket ösztönzik, de nem kényszerítik az étel elfogyasztására. Fontosnak tartják az információcserét a szülőkkel a gyermek étkezési szokásairól. Feljegyzések készülnek az étkezésről az egyéni dokumentációba.

10.1.4. Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak önfeledten, akkor vesznek részt szívesen a gondozásban, ha egyéni igény szerint megfelelő időt és lehetőséget biztosítanak pihenésre, alvásra is. Gyermekheverőn, puha sarokban, kuckóban pihenhetnek. Az alváshoz optimális feltételek (átszellőztetett szoba, csend, nyugalom, kényelmes fekhely és ruházat, állandó hely, alvóka) szükségesek. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel segítik az elalvást. A félrenyelés veszélye miatt nem lehet cumisüvegben folyadékot adni a fekvő gyermeknek. Az ébredés után lehetőség van csendes játéokra, ügyelve arra, hogy a korábban ébredők ne zavarják meg társaik alvását.

10.1.5. Levegőzés

Minden évszakban biztosított a szabadban, tiszta levegőn való rendszeres tartózkodás, kinti játék, mozgás.

10.2.Játék, játékos tanulás

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelő magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeit figyelembe véve és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is.

A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A kisgyermeknevelő feladatai a játékkal kapcsolatban a nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése. A napirenden belül elegendő eszköz, idő és hely biztosítása. Igény szerint kezdeményezés és szerepvállalás a játékban. Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek (együtt játszás) biztosítása. A gyermeki játék önállóságának biztosítása. A gyermekek készségeinek, képességeinek kibontakozását, fejlődését szabadon megválasztható játékkal, motiválással segíteni.

A bölcsődei játékkészlet beszerzésénél a nevelési, képességfejlesztési feladatok megvalósítása érdekében kiemelten kezelendő:

- az egészségügyi szempont: könnyen tisztíthatóság, fertőtleníthetőség, balesetet ne okozzon, festék ne pattogjon le és ne legyen túl nehéz,
- pedagógiai szempont: minden tevékenység formához legyen megfelelő /manipuláció, konstruálás, utánzó szerepjáték, mozgásfejlesztő játék/, a játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését, többfajta tevékenységre lehessen felhasználni, a nemek közötti egyenlőség elvének betartása, nemzetiségek megjelenítése pl. babák, a játékok mennyisége illeszkedjen a gyermeklétszámhoz,
- a játék kivitelezése: igényes legyen

Együtt játszással, énekléssel, mondókázással, verseléssel, meséléssel, bábozással, alkotótevékenységek felajánlásával, játékos, mondókás tornák kezdeményezésével sok örömforrást kínál a gyermekeknek.

10.3.Mozgás, játékos torna

A mozgás a gyermek alapvető testi szükséglete.

Cél, hogy a sokféle rendszeres és örömteli mozgáslehetőség hozzájáruljon a légzési és keringési rendszer teljesítőképességének, a csont és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez, valamint a gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez.

A kisgyermeknevelő feladata a változatos mozgásformák sokszori gyakorlásához optimális feltételek megteremtése, mind a csoportszobában, mind az udvaron, teraszon a megfelelő számú és minőségű mozgásfejlesztő eszköz biztosításával. A balesetmentes környezet kialakítása és fenntartása. Séták, kirándulások, játékos mozgásos programok szervezése, alkalmanként szülőkkel közösen. A levegőzés fontos élettani hatású. Időjárástól függően a gyermekek minél több tevékenységüket a szabad levegőn végzik. Udvar és a terasz kialakítása lehetőséget ad a mozgás különböző formáinak gyakorlására, az örömteli időtöltésre, a játékra.

10.4.Mondókázás, énekelés

A zenei nevelés a gyermekek egész napját áthatja.

Cél a gyermekek zenei érdeklődésének, környezet hangjai iránti érzékenységének felkeltése. Énekes játékkal, az együtt éneklés örömeivel a gyermekek érzelmei életének gazdagítása. Fontos a gyermek zenei hallásának, ritmusérzékének, érzékelési készségének, harmonikus, szép mozgásának fejlesztése.

A kisgyermeknevelő zenei nevelési feladatai:

- Magyar mondókák, énekes játékok megismertetése.
- Dalolással kedvet keltsen az éneklésre és mintát adjon az önkéntes utánzásra.
- Összerendezett mozgásra készítés.
- Ritmusérzék fejlesztése.
- Hangszerek (dob, cintányér, xilofon, csörgők, triangulum) megismertetése.

Zenei nevelés tartalma:

- Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel kezdeményezve.
- Heti, napi rendszerességgel, az évszaknak, aktualitásoknak megfelelő tartalommal.
- Zenei nevelés gyakorlati megvalósításában Forrai Katalin: Ének a Bölcsődében című kiadvány elveit vesszük alapul

Zenei nevelés feltételei:

- Kisgyermeknevelő énekeljen.

- Rendelkezzen megfelelő számú énekanyaggal, melyet emlékezetből el tud énekelni, el tudja játszani.
- Énekelgetés alkalmát, módját korcsoportonként változóan tervezi.
- Naponta többszöri rövid énekelgetés egy – egy gyermekkel.

10.5. Verselés, mesélés

Cél a játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókákkal, dúdolókkal, versekkel érzelmi biztonság nyújtása. A mesék és versek az anyanyelvi nevelés eszközeiként ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzelmi élményeket adnak.

A mese a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője. A mesével való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan, a mesehallgatás intim állapotban eleven belső képvilágot jelenít meg. A mesélés a kisgyermek mentális egészségének elmaradhatatlan eleme.

A kisgyermeknevelő feladata:

- A mese, a versmondás feltételeinek megteremtése.
- Fel tudja idézni a rövid verseket, egyszerű rövid meséket.
- Az irodalmi alkotásokat arcjátékával, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kíséri.
- A hangerő változtatásával tegye érzékelhetőbbé a gyermek számára a mesék és versek hangulatát.
- Használja a mondókázás nyugtató hatását.
- Megismerteti a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket, verseket.
- A régi szokások értékét közvetíti.
- Az irodalom megismertetésén, megszerettetésén át közvetetten hat a szülőkre is.

A vers és mese tartalmi elemei:

Tartalma: Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel kezdeményezve. Heti, napi rendszerességgel, az évszaknak, aktualitásoknak megfelelő tartalommal.

Feltételek:

Kisgyermeknevelő sokat verseljen, mondókázzon, meséljen.

Rendelkezzen megfelelő számú irodalmi anyaggal, melyet emlékezetből fel tud idézni.

A mesélés és verselés alkalmát, módját korcsoportonként változóan tervezi.

Naponta többszöri rövid mesélés, verselés, mondókázás egy-egy gyermekkel.

10.6. Alkotótevékenység

Cél az építő, ábrázoló, alkotótevékenység segítése, térbeli, formai, színi képzet kialakulása, gazdagítása. A természet színeire, formáira való ráhangolódás.

A kisgyermeknevelő feladata:

- Az alkotótevékenységre egész nap folyamán lehetőség biztosítása.
- A gyermek alkotásait a szülők számára is láthatóvá tenni.
- Megismertetni a gyerekekkel különböző anyagokat (pl. gyurma, agyag, lisztgyurma, kavics, festék, ragasztó, nyomda stb.), eszközöket (pl. gyurmatábla, formázó, színes ceruza, zsírkréta, ecset, olló, rongypamacs, porkréta, textil, papír, stb.), a kézi munka alapelemeit (rajzolás, festés, mintázás).

Az egyéni fejlettségnek, életkori sajátosságnak megfelelő motiválás.

Főbb alkotótevékenységeink: festés, tépés, ragasztás, gyurmázás, rajzolás, építés, vágás

A fejlesztés tartalma:

- Képalakítás - firkálás, rajzolás, homokba pálcikával,
- Rajzolás - ceruzával, zsírkrétával, filctollal,
- Festés - ujjheggyel, nyomdával, ecsettel, szivaccsal,
- Képalakítás - tépéssel, vágással, ragasztással, mozaikkészítés,
- Plasztikai munkák - egyszerűbb ajándéktárgyak készítése, gyurmával, karcolás, lenyomat,
- Építés - hóval, homokkal, építőkockával, tüskével, legóval, stb.

A tevékenység és ennek öröme a fontos, nem a mű, nem az eredmény. Tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás. A kisgyermeknevelő által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettséghez igazodva segítik az alkotótevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük alakulását.

Célszerű kerülni a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segíti az alkotókedv, készség kibontakozását.

10.7. Egyéb tevékenységek

Vannak olyan tevékenységek a bölcsődében, amelyek különböző élethelyzetekhez, közös előkészületekhez, a környezet szépítéséhez kapcsolódnak.

Ezek lehetnek (életkori sajátosságokat figyelembe véve) pl. virágok öntözése, asztalok törlése, gyümölcsök mosása, terem rendbetétele, játékeszközök elrakodása, stb.

Cél a közös munkálkodás, a tevékenység fontosságának, hasznosságának, a segítség átélésének hangsúlyozása, oly módon, hogy a gyermek a tevékenységben örömmel és önként vegyen részt, de bármikor kiléphessen belőle.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy ezekben a helyzetekben biztosítsa a próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztásának lehetőségét. Fejlessze a gyermekek ízlését, az igényességét, mások felé fordulását és az önállóságot.

Feltételek: Megfelelő méretű eszközök és elegendő idő biztosítása a tevékenységhez.

11. Mini bölcsőde kapcsolatai

11.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

A mini bölcsőde tiszteletben tartja, hogy a gyermek nevelése elsődlegesen a család feladata, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Kellő tapintattal és körültekintéssel tájékoztatják a szülőket, így segítik, hogy szülői feladatukat minél eredményesebben, sikeresebben oldják meg. A kialakított kapcsolat segít a szociális háttér megismerésében és a szükséges segítségadás módjának meghatározásában. A hatékony együttnevelés érdekében fontos a családokhoz való közeledés, melyben kezdeményező szerepet vállal a mini bölcsőde.

Partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétel, a szülők és gyermekek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikációja, az információ megosztása.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- családlátogatás: szülői beleegyezéssel a kisgyermeknevelő optimális esetben még beszoktatás előtt meglátogatja a családot, ahol kötetlen beszélgetés alkalmával tájékozódik a családi nevelés szokásairól, megismerkedik a gyermekkel
- szülővel történő fokozatos beszoktatás: gyermek fejlettségéhez és egyéni tempójához igazított folyamat, elősegíti a fokozatos leválás a szülőről
- üzenő füzet: kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció, a gyermek viselkedéséről, hangulatáról, esetleges élményekről számol be a szülő részére
- faliújság: megtalálhatók az aktuális működéssel összefüggő tájékoztatók, fontos információk, illetve elhelyezésre kerülnek a neveléssel kapcsolatos segédanyagok, információk a szülők számára

- napi beszélgetések: érkezéskor és távozáskor lehetőség van a szülőnek esetleges kérdéseit feltenni, a kisgyermeknevelő rövid tájékoztatást nyújthat a gyermek napközbeni hangulatáról, állapotáról
- fogadóóra: előzetes egyeztetés alapján megtartott beszélgetési lehetőség a gyermek fejlődéséről kisgyermeknevelő illetve szülők között
- szülői értekezlet: évente minimum két alkalommal megrendezésre kerülő csoportos kapcsolattartási forma
- honlapon tájékozódhatnak a szülők az aktualitásokról
- szülőkkel együtt tervezett programok: az óvoda és mini bölcsőde munkatervében részletezett alkalmak, amikor a szülőnek lehetősége van a gyermekkel együtt az intézményben, vagy esetleg külső helyszínen részt venni közös programokon.

A mini bölcsőde más intézményekkel történő együttműködése

11.2.Kapcsolat az óvodával

Az óvoda a bölcsődei gondozás-nevelés után fontos fejlődési lépcsőfok a gyermek életében. A bölcsődéből az óvodába történő zavartalan átmenet érdekében lehetőség van, hogy a gyermekek pozitív élmények útján megismerkedjenek az óvodával.

A hatékony együttműködés érdekében a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajkák megismerkedtek az óvoda Pedagógiai Programjával. A bölcsődei Szakmai Programot megismerik az óvónők, mely kiindulási alap lehet az óvodában folyó munkához.

Megteremtik annak lehetőségét, hogy az óvónők minél teljesebb képet kapjanak bölcsőde mindennapi életéből. Biztosítják, hogy minél több alkalommal meglátogassák a csoportjukba jelentkező kisgyerekeket, megismerhessék őket bölcsődei tevékenység közben. Az óvodába menő gyerekekről rövid szóbeli és írásbeli tájékoztatót ad a kisgyermeknevelő az óvónőknek, gyerekek fejlettségéről és a várható nehézségekről, ezzel is segítve a gyermek megismerését.

Mivel az intézményben egy közös épületben található az óvodai vegyes csoport is, ezért a gyermekek fejlettségi szintjéhez, életkori sajátosságaihoz mérten részt vesznek az óvodai programokon, elősegítve ezzel a gyermekek későbbi óvodába történő beilleszkedését.

Az óvodapedagógusok és a kisgyermeknevelő a bölcsődei dajka szakmai munkájának összehangolására is nagy hangsúlyt fektetnek, a bölcsődében tapasztaltakat szakmai szempontból megosztják az óvodapedagógusokkal, akik felhasználják a gyermek fejlődésének dokumentálásában, nevelési-fejlesztési terveikben, egyénre szabva.

11.3.Kapcsolat a Napsugár Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálattal:

A társadalmi folyamatok nem kívánatos hatása és egyéb okok miatt a család funkciói sérülhetnek. Ezekben az esetekben kellő tapintattal és körültekintéssel segítik a családokat, hogy minél eredményesebben teljesíthessék feladataikat. Gyermekintézmény lévén természetes, hogy az egyéni sorsokkal való törődés, a családgondozás, az esetetek segítése fontos feladatként jelenik meg programban.

Cél, hogy feltárják mindazon körülményeket, amelyek a gyermekek fejlődését hátrányosan befolyásolják.

Feladat, hogy a bölcsődébe járó gyerekek családi helyzetével megismerkedjenek. Problémás esetben a gyermekvédelmi felelőssel közösen kijelölik a segítségadás módját a hátrányok csökkentéséhez, a családgondozás és az egyéni bánásmód keretei között.

A titoktartási kötelezettség minden, családokat érintő kérdésben érvényesül.

A gyermekvédelem valamennyi kisgyermeknevelő feladata.

A Mini Bölcsőde a jelzőrendszer részeként együttműködik a Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálattal, a védőnői hálózattal, a gyermekorvossal. Különösen nehéz családi élethelyzetben a gyermekjóléti szolgálat igénye alapján azonnali felvételt nyer a kisgyermek a bölcsődébe. A kapcsolat kétoldalú; a gyermekjóléti jelzőrendszer tagjaként, jelzést ad és kap a szolgálattól, ha a gyermekek között akad olyan, akinél nem megfelelő szülői bánásmódot tapasztalnak. A gyermekjóléti szolgálat estmegbeszélésein a bölcsőde kisgyermeknevelője, mint gyermekvédelmi felelőse vesz részt.

11.4.Kapcsolat az egészségügyi intézményekkel

Cél: együttműködés védőnőkkel és a gyermekorvossal az egészségügyi szokások, az egészséges életmód kialakításában.

Kapcsolat kiterjed a következőkre:

- javaslat bölcsődei felvételre,
- családlátogatás előtti, illetve családlátogatáshoz kért információ,
- évközben felmerülő probléma megoldása,
- körzeti védőnők bejárása bölcsődénkbe, amely tájékozáson és tapasztalatcserén alapul,
- gyermekorvos együttműködése külön megállapodás szerint.

Fontos a bölcsődében az egészségvédelem és a prevenció. Az egészségnevelés összetartozik a gondozással, a szomatikus, a pszichés, az érzelmi, az értelmi, akarati neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel.

11.5.Kapcsolat szakmai szervezetekkel, civil szervezetekkel

Szakmailag a Nyugat Dunántúli Regionális Módszertani Intézményhez tartozik a mini bölcsőde, amely intézmény minden évben új útmutatásokkal, legújabb módszertannal, információkkal látja el az intézményt. A csoport végzi az ellenőrzéseket, kínál továbbképzéseket.

A helyi civil szervezetekkel való kapcsolat a bölcsődei programok során kerülnek előtérbe.

11.6.Kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal

Az átlagostól eltérően fejlődő gyermekek körében kifejtett nevelő-gondozó munkát a pedagógiai szakszolgálat segíti. Bölcsődében biztosított, a korai fejlesztés keretében - a fejlődési elmaradás, sérülés korai életszakaszban történő felismerését követően - a sérült kisgyermeket nevelő családok segítése. Törekednek a gyermek sérült vagy lassabban kialakuló készségeinek fejlesztését helyben, logopédiai, gyógypedagógiai, mozgásfejlesztő és egyéb terápiás szolgáltatásokkal támogassák. A szakszolgálat szakembereivel partneri kapcsolat kialakítását kezdeményezik, team munkában folyamatosan tájékozódnak a gyermekek fejlődési üteméről.

12.A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

A kisgyermeknevelők szakmai továbbképzésen kötelesek részt venni.

A továbbképzési időszak 4 év, felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelőnek 80 pont megszerzése, minden egyéb képesítéssel rendelkezőnek 60 pont megszerzését írja elő a jogszabály.

Minősített továbbképzés program lehet:

- Szakmai tanfolyam – kizárólag a munkájához kapcsolódó tanfolyam
- Személyiségfejlesztő tréning
- Szakmai tanácskozás
- Külföldi vagy hazai tanulmányút
- Szakmai műhely
- Szakmai hospitálás

13.A Szakmai Program működésének, beválásának ellenőrzési rendszere

Kérdőíveket állít össze a bölcsődébe járó gyermekek szülei részére. A bölcsődei ellátás végén kitöltött kérdőívek tájékoztatást nyújtanak arról, hogy mennyire elégedettek a szülők a bölcsődei

ellátással. A kérdőívek értékelése nyomán a szakmai kompetenciánknak megfelelően megteszik a szükséges változtatásokat.

A szülők panaszaikkal, Panaszkezelési Szabályzat alapján az intézményvezetőhöz, fenntartóhoz, Érdekképviselői Fórumhoz, gyermekjogi képviselőhöz fordulhatnak. A panaszokat minden esetben kivizsgálják, a következtetéseket levonják, és szükséges változásokat megteszik.

A bölcsőde szakmai vezetője éves ellenőrzési terv szerint, rendszeresen ellenőrzi a kisgyermeknevelő munkáját, dokumentációját.

14.Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében

Mini bölcsődében az ünnepek többségét zárt körben szervezik, a gyermekek napirendjébe illesztve. Az óvodai intézményegységgel közösen, gyermekek fejlettségi szintjéhez mérten részt vesznek a programokban, azokat a programokat, amik adaptálhatóak a bölcsődés korosztály számára, közösen is megvalósítják.

Ünnepek:

- szüreti mulatság
- mikulásvárás, Mikulás-vonatozás,
- karácsonyi ünnepséget,
- farsang,
- március 15.
- húsvétot,
- a gyermekek születésnapját, névnapját,
- gyermeknap, gyermekhét
- Anyák napja,
- bölcsődei búcsúztató, évváró

Mini bölcsődében az életkornak megfelelő bábelőadást, gyermekkoncertet is nézhetnek, hallhatnak a gyermekek. A feladatok ütemezésénél figyelembe veszik a hagyományokat, az ünnepeket és a bölcsőde helyiségeit ennek megfelelően díszítik. A díszítésbe bevonják a gyerekeket is.

15.Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

Különös gondot fordítanak a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, törvényes képviselők, és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogaira. A gyermeki jogok védelme

minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

15.1 A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését, személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- védelemben részesüljön a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák,
- védelemben részesüljön a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással szemben,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

15.2. A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy:

- tájékozódjon a bölcsődei ellátásról,
- megismerje a nevelés–gondozás elveit, módszereit,
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét,
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi, személyi feltételeket,
- megismerje a saját gyermekéről vezetett dokumentumokat,
- tájékoztatást, tanácsot kérjen a bölcsődei szakemberektől,
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással kapcsolatban,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák.

15.3. A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy:

- gyermekével együttműködjön, emberi méltóságát tiszteletben tartsa,
- gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztassa, igényeit, véleményét figyelembe vegye,
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében tegye a szükséges intézkedéseket,
- együttműködjön a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel, és betartsa a Házirendet.

15.4. A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson,
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson,

- személyét megbecsülik, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásuk, tevékenységét értékelik és elismerik,
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon,
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen,
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben,
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

15.5. A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg,
- a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait,
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje,
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét,
- teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat,
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait,
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit,
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.

16.A Mini bölcsőde szakmai dokumentumai

Dokumentum megnevezése	Megjegyzés
A nevelő-gondozó szakmai munka alapidokumentumai	
A Bölcsődei Nevelés Országos Alapprogramja	országos program
Pákai Öveges József Óvoda-Bölcsőde Szakmai Programja	helyi program, ötévenként felülvizsgálják
Mini Bölcsőde éves munkaterve	éves terv, évente értékelésre kerül
Bölcsődei csoport dokumentumai	
Csoportnapló	Naponta vezeti a kisgyermeknevelő
Napirend	Őszi-téli, és tavaszi-nyári

Gondozási, ültetési, altatási rend	Aktuálisan megtalálható
Gyermek egyéni fejlődésének dokumentumai	
Anamnézis, szülői kérdőív, Gyermektükör	Bölcsődébe kerüléskor szülő tölti ki
Beszoktatási füzet: családlátogatás tapasztalatai beszoktatás tapasztalatai, aktuális fejlettség, megfigyelések, tapasztalatok	A bölcsődei beszoktatás 10 napjában vezetett dokumentum. A szülő a bölcsődébe érkezés előtt jellemzi gyermekét.
Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap - Eü.-i történések, igazolások bejegyzése - orvosi vizsgálatok eredményei - Szakértői bizottság véleményei - rendkívüli családi események - betegségek stb. - megfigyelési szempontok	Aktuálisan kell vezetni, 1 éves korig havonta, aztán 3 havonta
Fejlődési napló	1 éves korig havonta, utána 3 havonta vezetett dokumentum
Üzenő füzet	Az üzenő füzetben kisgyermeknevelő és a szülő kölcsönösen tájékoztatják egymást. A kisgyermeknevelő legalább negyedévenként értékeli a gyermekeket. A füzet vezetésének célja: hogy rögzítsük, a gyermek a különböző életkorban milyen fejlődési szinten áll, fejlődésében előrelépés vagy lemaradás tapasztalható. A fejlődési napló felhívja a kisgyermeknevelő figyelmét arra, hogy mi az, amire fokozottabban kell ügyelnie a gyermek nevelése-gondozása közben.

Egyéb dokumentumok:	
- Bölcsődei napi jelenlét kimutatása	Naponta vezetve 328/2011. Kormányrendelet alapján
- Gyermekétkezés jelentése	

17. Bölcsőde Szakmai Programjáról és szolgáltatásainkról szóló tájékoztatás helyi módja

A Szakmai Program a bölcsőde faliújságján, helyben szokásos módon elérhető a szülők számára, kérésre hazavihető. A felvételt követő első szülői értekezleten az intézményvezető ismerteti a szülőkkel.

A mini bölcsődénkről és szolgáltatásairól a www.paka.nova.csomi.ovoda.org honlapon tájékozódhatnak az érdeklődők.

18.Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék

A Szakmai Program 2018. szeptember 1-től visszavonásig érvényes.

A Program hozzáférhető a bölcsődébe járó gyermekek szülei, bölcsődébe készülő gyermekek szülei részére, továbbá a fenntartó, az ellenőrzést végző szervek és minden érdeklődő számára.

Páka, 2018. 08. 10.

19.Melléklet

1. sz. melléklet:

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről a Pákai Öveges József Óvoda-Bölcsőde (Székhely: 8956 Páka, Ifjúság u. 11., Pákai Öveges József Óvoda-Bölcsőde Novai Telephelye, 8948 Nova, Kossuth u. 6.) , mint gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, melynek fenntartója: Pákai Öveges József Óvodát Fenntartó Intézményi Társulás (8956 Páka, Petőfi S. u. 1.), valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

A szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név: .....

Születési név: .....

Anyja neve: .....

Lakcíme:.....

A gyermek adatai:

Név: .....

Születési név: .....

Anyja neve: .....

Lakcíme:.....

A bölcsődei gondozás kezdő időpontja:.....

A bölcsőde a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig, illetve a harmadik év betöltését követő augusztus 31.-ig gondozható.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, bölcsődében gondozható a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31.-ig.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- szakszerű gondozást, nevelést, testi- lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyzeri étkezést,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot (saját gondozónő rendszer), egyéni bánásmódot,
- megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- az egyéni ruhanemű, ágynemű, nadrágpelenka kivételével történő ellátását,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket, óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend, szakmai program, nevelési-gondozási alapelvek megismerését,
- adaptációhoz szükséges időt, feltételeket
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a gondozónő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenő füzet)
- szülői értekezletet, egyéni beszélgetést (gondozónővel, vezetővel)
- nyílt napon való együttműködést,
- tájékoztatók, étrendek megismertetését,
- gyermekük játéktevékenységébe való betekintést.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148.§. alapján az intézményi elhelyezésért térítési díjat kell fizetni.

A gondozási díj összege a Pákai Öveges József Óvodát Fenntartó Intézményi Társulási Tanács 6/2018. (II. 8.) TT határozata **alapján: 0 Ft.**

A gyermekek étkeztetésére és a kedvezményekre, támogatásokra való jogosultság feltételei:

Az ingyenes gyermekétkeztetésre jogosultság feltétele, az 1997. évi XXXI. törvény szeptember 1-jén hatályba lépő módosítása szerint, már szélesebb körben elérhető az ingyenes, bölcsődei gyermekétkeztetés.

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani, azaz ingyenesen étkeznek ha

- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül (önkormányzati határozattal kell igazolni)
- tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek (MÁK igazolás csatolása)
- A családban három vagy több gyermeket nevelnek (családipótlék igazolás)
- A gyermeket nevelésbe vették (gyámügyi határozat csatolása)
- Olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130 %-át.

Amennyiben nem jogosult a fenti kedvezményre, úgy az étkezési díj teljes összege: 459,-Ft/nap.

A bölcsődei étkeztetésért fizetendő térítési díjat, egy összegben, minden hónap 10-ig kell befizetni.

A szülő tudomásul veszi, hogy megszűnik az ellátás:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a 4. életév betöltését követő augusztus 31. után
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri
- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét. A bölcsőde orvos szakvéleménye kialakításához más szakemberek (gondozónő, gyógypedagógus, pszichológus stb.) véleményét is kikéri.

A szülő tudomásul veszi, hogy

- A bölcsődei házirendet betartja
- Együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- A megállapodásban foglalt,- az intézmény részéről fennálló- kötelezettségek elmulasztása esetén a szülő panasszal az intézményvezetőhöz fordulhat,

- Az ellátást igénybe vevő, a vitatott intézkedéssel szemben a fenntartó önkormányzathoz fordulhat.

Alulírott szülő nyilatkozom, hogy a Gyvt. 33.§ (2) bekezdésében meghatározottakról (az ellátás tartalmáról, feltételeiről, az intézmény gyermekemre vonatkozó nyilvántartásairól, az értékmegőrzés módjáról, házirendről, panaszjogom gyakorlásának módjáról, a fizetendő térítési díj összegéről, saját és gyermekem érdekeit védő érdek-képviselési fórumról tájékoztatást kaptam a bölcsődevezetőtől.

Páka, 2018. év..... nap .....

.....

Szülő

.....

Intézményvezető